

Bilag 2

Skema 2: Projektbeskrivelsesskema

Ulighed i sundhed – sundhedsfremmende indsats i almene boligområder

1.	Projektets titel:	Social lighed i sundhed for beboere i de almene boligområder Vapnagaard og Nøjsomhed i Helsingør Kommune.
2.	Baggrund og vision for projektet:	Der er betydelig social ulighed i sundhed knyttet til de store kroniske sygdomme. Og forskning viser, at der er en større andel af mennesker med få sociale og økonomiske ressourcer, der ikke deltager eller profiterer af de kommunale forebyggelsestilbud. En undersøgelse foretaget af SDU for BL om sundhedstilstanden blandt beboere i almene boliger viser, at der er en højere andel med kroniske sygdomme og uhensigtsmæssig livsstil end hos den øvrige befolkning. Der er også langt flere med mentale udfordringer, ensomhed, angst og psykisk sygdom. Den Boligsociale Helhedsplan i Helsingør Kommune danner grundlag for samarbejdet omkring beboerne i de almene boligområder i kommunen¹. Den Boligsociale Helhedsplan dækker boligafdelinger, der hører under boligforeningen Boliggården. Lokalpolitisk er det besluttet, at Helsingør Kommune skal styrke indsatsen med differentiering i forebyggelsestilbud. Det betyder, at tilrettelæggelsen af forebyggelsestilbud tilrettelægges med udgangspunkt i den enkelte borgers sundhedskompetence, præferencer, motivation, ressourcer og behov. Differentieringen skal bidrage til, at alle borgere får samme forudsætninger for at opnå en positiv effekt af indsatserne, uanset at de tilrettelægges på forskellig vis. I dette arbejde er der igangsat et samarbejde med Boliggården omkring en fremskudt forebyggelsesindsats til beboere med kronisk sygdom i det almene boligområde Vapnagaard. Arbejdet er bl.a. igangsat på baggrund af en intern frafaldsanalyse, der viser 19 % frafald på eksisterende forebyggelsestilbud i sundhedshuset til borgere med kronisk sygdom. Analysen anbefaler øget fleksibilitet i forløbet, der imødekommer borgere med multisygdom og borgere med perioder med forværring i deres sygdom. Almene boliger udgør 27 % af boligmassen i Helsingør Kommune og huser ca. 15.000 beboere². Ca. 57 % af beboerne i disse områder er enlige uden børn, og mange har lav grundindkomst og kort uddannelse.

¹ Se bilag.

² <https://bl.dk/viden-kartotek/helsingoer-kommune/>

		Kommunen har tre boligsociale områder, hhv. Vapnagaard, Nøjsomhed og Nordvest. Ca. 3.700 bor i Vapnagaard, knap 800 bor i Nøjsomhed og ca. 2.400 bor i Nordvest. I projektet er fokus rettet mod de almene boligområder med eksisterende boligsociale indsatser, hvor der allerede er etableret et stærkt grundlag for videre udvikling. Tyngden i den boligsociale helhedsplan er i Vapnagaard og Nøjsomhed. Projektet kan på sigt skaleres til boligafdelinger i Helsingørs nordvestområde. En intern kvalitativ undersøgelse fra 2025 blandt de ældre beboere i Nøjsomhed viser, at beboerne oplever, at sundhedsvæsenets traditionelle tilbud i fx Helsingør Sundhedshus ikke altid rummer dem. De ønsker derimod tilbud i velkendte omgivelser og med fokus på de nære fællesskaber. Boliggården har gennem mange år haft et stærkt boligsocialt fokus i Vapnagaard og Nøjsomhed i tæt samarbejde med Helsingør Kommune. Den mangeårige boligsociale tilstedeværelse har skabt et indgående lokalkendskab til beboerne samt gode forudsætninger for at igangsætte nye aktiviteter og indsatser. I områderne findes der allerede flere frivillige indsatser, og der er netop bevilliget puljemidler fra BL til ansættelse af en social vicevært, som yderligere styrker den lokale indsats.
3.	Formål med projektet – forebyggelses- og sundhedsfremme perspektiv	Projektets formål er at fremme sundhed og trivsel blandt beboere i de boligsociale områder i Helsingør gennem fremskudte differentierede indsatser, brobygning og arbejde med udvikling af individuelle og organisatoriske sundhedskompetencer.
	Overordnet mål:	Projektets overordnede mål er at styrke 1) selvvurderet helbred og 2) sundhedskompetence blandt beboere i de boligsociale områder. Det vil vi gøre ved at opbygge viden om og afprøve fleksible og lokale indsatser i et samarbejde mellem kommunale og boligsociale aktører samt civilsamfundet.
	Delmål:	a) At fremme brobygning og samarbejde på tværs af kommunale, boligsociale og frivillige aktører med fokus på at skabe den nødvendige fleksibilitet i sundhedsfaglige og sociale tilbud. b) At mobilisere lokale ressourcer omkring sundhedsfremmede aktiviteter ved at afholde mindst fem beboerworkshops og møder med lokalområdets foreninger. c) At engagere frivillige aktører i den sundheds- og trivselsfremmende indsats i primært Vapnagaard og Nøjsomhed, f.eks. frivillige fra Frivilligcenter Helsingør til at hjælpe med at navigere i relevante tilbud. Delmålene opnås ved:

		- Udvikling og etablering af fremskudte og fleksible forebyggelsestilbud til voksne borgere med sociale og sundhedsmæssige udfordringer (herunder kronisk sygdom) i Vapnagaard og Nøjsomhed. - Udvikling af brede og strukturelle sundhedsfremmetiltag sammen med beboere i Vapnagaard og Nøjsomhed og frivillige foreninger.
4.	Projektets indsats- og fokusområder:	<u>Indsatsområde 1: Udvikling og etablering af fremskudt og fleksibel indsats til borgere med kronisk sygdom og i risiko for kronisk sygdom</u> I projektet ønskes etablering af en fremskudt indsats i form af en sundhedsfaglig medarbejder, der fysisk er tilstede i Vapnagaard og Nøjsomhed og laver opsøgende og differentierede indsatser ud fra borgergruppens konkrete behov ift. fysisk og mental sundhed. Aktiviteterne forventes primært at være ikke-diagnosespecifikke. Medarbejderen kan ved behov trække på andre sundheds- eller socialfaglige kompetencer i kommunen, ligesom der kan involveres praktiserende læger, kostvejleder, fodterapeut eller andre, eksempelvis en social vicevært. <u>Indsatsområde 2: Udvikle brede sundhedsfremmetiltag i de almene boligområder</u> Under dette indsatsområde er fokus på primær forebyggelse og sundhedsfremme i boligområderne. Beboere og lokale aktører involveres i udvikling af aktiviteter og strukturelle indsatser. <u>Indsatsområde 3: Styrke en sammenhængende indsats</u> I projektet ønskes en målrettet indsats ift. brobygning og samarbejder på tværs af det kommunale, det boligsociale og frivillige aktører. Det gensidige kendskab skal dels forbedre den enkelte borgers vej gennem systemet samt sikre bæredygtighed og øget kvalitet i indsatserne. <u>Indsatsområde 4: Udvikling af bæredygtige og virksomme metoder til styrkelse af den sociale lighed i sundhed</u> I projektet ønskes at arbejde med udvikling, afprøvning og forankring af modeller og metoder, der understøtter øget lighed gennem fokus på differentiering og fleksibilitet. Herunder ønskes at arbejde med en strategi for skalering til andre almene boligområder i Helsingør Kommune.
5.	Målgruppe(r):	<u>Primær målgruppe</u> Voksne beboere over 18 år i Vapnagaard og Nøjsomhed. I særdeleshed den gruppe, der er karakteriseret ved:

		• Ikke at tage imod eller hurtigt frafalde fra eksisterende rehabiliterende og forebyggende tilbud • At have en begrænset sygdomsindsigt og en lav sundhedskompetence • At have begrænset socialt netværk og en oplevelse af ensomhed • At udeblive fra kontroller og aftalte tider i sundhedsvæsenet • En usund livsstil <u>Sekundær målgruppe</u> Professionelle medarbejdere, der arbejder med det boligsociale, social- og/eller sundhedsområdet (jf. indsatsområde 3). En vigtig del af projektet er at sikre en bæredygtighed og brobygning/forankring på tværs af fagligheder, offentlige og civilsamfundsaktører.
6.	Rekrutterings-strategi:	Ift. udvikling af en konkret fremskudt forebyggelsesindsats til beboere i den primære målgruppe er forventningen, at projektet kan rekruttere omkring 60 beboere. Derudover forventes mere strukturelle sundhedsfremmende indsatser at nå beboerne bredt set. Der rekrutteres primært til projektet gennem de boligsociale indsatser, der allerede pågår i boligområderne. Information om projektet deles gennem allerede etablerede netværk, som Bydelsmødre og frivillige foreninger. Der er derudover fokus på at styrke samarbejdet med de lokale praktiserende læger om rekruttering og henvisning. <i>Lokale sundhedsambassadører</i> vil ligeledes spille en central rolle i rekrutteringen til projektet: 10 beboere fra boligområderne er allerede blevet uddannet sundhedsambassadører. Disse beboere skal være med til at sætte fokus på sundhed i boligområderne. De er desuden kendetegnet ved at være nøglepersoner i det boligsociale og frivillige arbejde og har en stor kontakthorisont til beboerne. Rekrutteringen vil også ske gennem den lokalt ansatte <i>sociale vicevært</i>, som har kontakt til beboere i målgruppen. Endvidere kan følgende tiltag, som eksisterer i områderne, bruges til at rekruttere og sprede budskabet om projektets indsatser: <i>Lommepengeunge</i>, der sætter opslag op i opgangene i de boligsociale områder, <i>beboerblade</i>, der husstandsomdeles, lokale <i>facebookgrupper</i>, faste aktiviteter, som <i>fællesspisninger</i> og <i>morgenmadscafeer</i>. Rekruttering kan være udfordrende, og derfor kan de indledende erfaringer gøre, at strategien må justeres undervejs.

7.	Sikring af kompetencer blandt fagpersonale:	Projektlederen vil modtage kompetenceudvikling i boligsociale metoder gennem BL. Kompetenceudviklingen vil ske i projektets første fase. Til indsatsen dedikeres et årsværk fordelt på to kommunale rehabiliteringssygeplejersker (egenfinansiering), som har særlige kompetencer inden for brobygning til lokale fællesskaber og er vant til at arbejde med motivation og støtte til borgere, som fx oplever isolation og ensomhed. Derudover vil der til den projektansatte sundhedsfaglige medarbejder søges en profil med en solid viden inden for mestring af kronisk sygdom og sundhedsfremme og med kompetencer i inddragende kommunikation. Derudover vil Center for Sundhed og Omsorg arbejde på forebyggelsesområdet med at styrke de organisatoriske sundhedskompetencer i kommunen med afsæt i Sundhedsstyrelsens 8 veje til sundhedskompetence (2022). Fem medarbejdere (inkl. projektets sundhedsfaglige medarbejdere) vil gennemføre denne kompetenceudvikling, som varetages internt.
8.	Aktiviteter og metoder:	Til projektets opgaveløsning arbejdes der med boligsociale metoder, herunder beboerinvolvering, fælles tredje og strategisk netværksdannelse. Metoderne anvendes som ramme for at skabe fællesskaber, styrke beboernes aktivitetsdeltagelse, forebygge sygdom og bygge bro mellem beboere, fagpersoner og lokale aktører. Projektet vil omfatte en række aktiviteter for både beboere i Vapnagaard/Nøjsomhed og de projektansatte: <i>Sociale aktiviteter</i> som café/værested og fællesspisninger skal skabe uformelle mødesteder, hvor beboere kan deltage ud fra egne ressourcer og interesser. Aktiviteterne understøtter fællesskab (fælles tredje) og giver mulighed for gradvis involvering (differentieret deltagelse). <i>Sundheds- og fysiske aktiviteter</i> som bevægelseshold, lokale sundhedsdage som motionsløb, faglige sundhedsdage og drop-in-tider hos en sundhedsfaglig til f.eks. vaccination bidrager til øgede sundhedskompetencer og forebygger sygdom. Aktiviteterne understøtter både beboernes sundhed og trivsel samt udviklingen af lokale fællesskaber. <i>Sundhedssamtale i lokalområdet</i>, som har til formål at fungere som en afklarende samtale med borgeren, omkring hvilke tilbud, der er relevante i forhold til borgerens sundhed og ressourcer. <i>Brobygning til fx social rådgivning</i>, hvor borgerne kan få mulighed for at blive hjulpet videre i en særlig social indsats.

9.	Inddragelse af målgruppen:	En vigtig del af projektet er at udvikle en fremskudt og fleksibel indsats med fokus på den differentierede indsats, der er tilpasset den enkelte borgers behov. Derfor vil borgerinvolvering og -inddragelse være afgørende i alle projektets faser. I projektets indledende fase vil der blive lavet en plan for, hvordan en systematisk inddragelse sikres gennem hele projektet. Bl.a. ved at udvælge og uddanne centrale sundhedsambassadører og inddrage bruger-drevne civilsamfundsaktører. Herudover er en målsætning at få sundhed og livskvalitet på dagsordenen i de udsatte boligområder ved at lave fælles arrangementer med afsæt i det brede sundhedsbegreb. For at gøre disse arrangementer vedkommende skal en drivende kraft i planlægning og udførelse være lokalt forankrede frivillige.
10.	Forventes indsatsen at styrke øvrige områder?	Jf. projektets mål og indsatsområder forventes projektet at styrke øvrige områder. I projektets indledende fase udarbejdes en interessentanalyse for at afdække interessenter og aktører, som projektet vil berøre. Det er eksempelvis: • <i>Hjemmeplejen</i>: Projektet kan styrke fokus på, hvor der er behov for differentierede indsatser i hjemmeplejen samt styrke den generelle kompetence ift. samarbejde med borgere med sociale problemstillinger. • <i>Socialpædagogisk vejledning</i>: Det forventes, at dette projekt kan medvirke til at styrke sammenhængen mellem det socialpædagogiske arbejde og arbejdet med sundhed. • <i>Det boligsociale område</i>: Projektet vil være med til at styrke fokus på lighed i sundhed samt sikre det strategiske og praktiske samarbejde med kommunale og frivillige aktører.
11.	Samarbejde med øvrige aktører:	Helsingør Kommunes Center for Sundhed og Omsorg (SO) og Center for Social Indsats og Bolig (SIBO) er gået sammen i et partnerskab med Boliggården om udvikling af dette projekt. SO repræsenterer kommunens sundheds- og forebyggelsestilbud, og SIBO repræsenterer de udsatte målgrupper og sociale indsatser. At være fælles projektejere skal sikre, at den viden, forandring og relationelle kapacitet, der skabes og udvikles gennem projektet, styrker samarbejdet på tværs af sundheds- og socialområdet. Herudover hviler projektets fundament på et stærkt partnerskab med Boliggården samt samarbejde med frivilligcentret og lokale frivilligorganisationer i Vapnagaard og Nøjsomhed samt NGO'er som Forum for Mænds Sundhed, Bedre Psykiatri og Hjernesagen.
12.	Arenaer, risiko og sundhedsadfærd:	<i>Lokale foreninger og frivillige</i>: Ift. rekruttering af borgere til projektets fremskudte indsats vil lokalt forankrede foreninger spille en vigtig rolle, da de har viden om specifikke grupper og beboere, projektet kunne have

		relevans for. De åbne arrangementer, der skal afholdes i regi af projektet, vil også blive arrangeret og afholdt i samarbejde med lokale aktører. Den kommunale og boligsociale indsats vil desuden have fokus på at hjælpe beboere over i aktiviteter i foreningsregi for at skabe varige effekter og styrke lokale fællesskaber.
13.	Tilpasning til den eksisterende indsats:	Der er i dag et tæt samarbejde mellem Helsingør Kommune og Boliggården om brobygning mellem kommunale og boligsociale indsatser, herunder gennem den Boligsociale Helhedsplan. Der er i 2025 nedsat en arbejdsgruppe på tværs af SO og SIBO samt den lokale afdeling af Boliggården, som har igangsat en opsøgende indsats i Vapnagaard med to kommunale rehabiliteringssygeplejersker mhp. at forberede en fremskudt forebyggelsesindsats og opspore borgere med behov for sundhedsfaglig støtte eller hjælp til at komme ud i et fællesskab. Målgruppen i den opsøgende indsats er borgere med kronisk sygdom. Foreløbigt har fokus været at skabe synlighed, relationer og tillid og at komme i dialog med beboerne om, hvad deres behov er, og hvordan disse kan imødekommes. De ansøgte projektmidler vil dels finansiere lønmidler til projektleder og udgående sundhedsfaglig medarbejder for den fremskudte forebyggelsesindsats og dels midler til at gøre indsatsen flerstrengt. På denne måde kan der arbejdes mere systematisk med strukturel forebyggelse og sundhedsfremme i de almene boligområder, jf. den kommende Folkesundhedslov. Der er brug for tæt projektledelse, der kan sætte rammen for de udførende medarbejdere, facilitere afprøvninger og være gennemgående i at skabe et stærkt netværk omkring indsatserne sammen med beboere, de boligsociale medarbejdere, lokale foreninger og NGO'er. Der bygges herudover videre på erfaringer med afholdelse af den årlige begivenhed "<i>Har du set det?</i>", hvor borgere og familier fra hele kommunen inviteres til et fælles løb med udgangspunkt i et alment boligområde.
14.	Dokumentation og afrapportering:	Projektets indsats dokumenteres løbende gennem både kvantitative og kvalitative analyser, som skal give et helhedsorienteret billede af indsatsen og dens effekt for beboerne og lokalområdet. Dokumentationen og afrapporteringen vil hovedsageligt blive foretaget af projektlederen. <i>Indledende afdækning</i> Ved projektstart gennemføres en kortlægning af målgruppen og de

		eksisterende sundheds- og fællesskabsaktiviteter i området. Formålet er at afdække behov, ressourcer og mulige samarbejdsflader med eksempelvis de eksisterende beboerforeninger og -tiltag. <i>Kvantitativ og kvalitativ evaluering</i> Projektets udvikling og resultater dokumenteres gennem registrering af deltagerantal, aktivitetsniveau og samarbejder (kvantitative data) samt gennem interviews og beboerfortællinger (kvalitative data). Denne kombination gør det muligt både at måle omfang og forstå virkningen af indsatsen. Evalueringer laves som minimum midtvejs og afsluttende.
15.	Formidling og kommunikation:	En del af projektlederens ansvar er at sikre kommunikation og formidling på forskellige niveauer. Projektets ambitioner, mål og ønskede resultater er både på et borgerniveau og et organisatorisk niveau, hvorfor inddragelse af begge niveauer gennem hele projektet er afgørende. <i>Formidling på borgerniveau</i> I projektets indledende fase vil der i særdeleshed være fokus på rekruttering af borgere. Der skal udarbejdes målrettet informationsmateriale om projektets forskellige aktiviteter. <i>Formidling på medarbejderniveau</i> For at sikre at projektet også er med til at styrke den organisatoriske sundhedskompetence i den boligsociale indsats og i særdeleshed ift. de kommunale indsatser, er det vigtigt, at projektets indsatser og resultater løbende formidles til medarbejdere. I regi af projektet skal der holdes to årlige læringstræf med relevante medarbejdergrupper, hvor projektets metoder og resultater formidles og forsøges indtænkes i de eksisterende rammer. <i>Kommunikation til politisk niveau</i> For at sikre politisk opbakning laves årlige orienteringer til relevante politiske udvalg.
16.	Projektets forankring:	Organisatorisk forankres projektet i kommunen mellem SIBO og SO og det eksisterende samarbejde med Boliggårdens lokale afdeling. De metoder, der udvikles gennem projektet, videreføres i de eksisterende indsatser.
17.	Styregruppe og evt. referencegruppe:	<i>Projektlederens rolle</i> vil være at sikre fremdrift, koordinering og udvikling af projektet. Projektleder vil endvidere være ansvarlig for ledelsen af projektgruppen og for at betjene styregruppen. <i>I projektgruppen</i> er Boliggården, kommunens sundheds- og socialområde og den udgående sygeplejerske repræsenteret. Gruppen mødes løbende for at følge fremdriften og sikre sammenhæng mellem sundheds- og fællesskabsindsatserne. Der etableres en <i>styregruppe</i> med deltagelse af leder af den boligsociale helhedsplan, projektleder samt ledelsesrepræsentanter fra SIBO og SO.

		Styregruppen har det strategiske ansvar og en rådgivende og beslutningsdygtig funktion i forhold til projektets udvikling, prioritering af ressourcer og evaluering. Projektet gennemføres i samarbejde med relevante lokale og kommunale aktører, herunder sundhedsfaglige enheder, civilsamfundsorganisationer og beboergrupper i Vapnagaard. Samarbejdet skal sikre lokal forankring, koordinering og videndeling på tværs af sektorer. <i>En referencegruppe</i> inddrages i projektet med primær deltagelse af lokale beboerrepræsentanter. Gruppen skal bidrage med sparring og perspektiver på projektets udvikling og de lokale behov.
18.	Projektets organisering og bemanning:	Bemanningen i projektet vil udgøres af to ansættelser: <i>En sundhedsfaglig medarbejder (fx sygeplejerske)</i> Den fremskudte indsats, som projektet ønsker at udvikle (jf. indsatsområde 1), vil i høj grad være bygget op omkring denne funktion. Funktionen skal have en klar sundhedsfaglig profil, men ligeledes have fokus på det sociale aspekt og det brede sundhedsbegreb. Endvidere vil en vigtig del af denne funktion ligeledes være at fungere som brobygger og indgå i samarbejde på tværs af det kommunale og boligsociale landskab. Funktionen vil primært være fysisk forankret i Vapnagaard arbejde udgående derfra. Den formelle ansættelse vil ligge i Center for Sundhed og Omsorg i Helsingør Kommune. <i>Projektleder</i> I projektet vil en projektleder have en central rolle i at sikre udvikling, fremgang og forankring af den fremskudte og fleksible indsats. Udover de to ansættelser vil en række forskellige aktører bidrage til projektet, ligesom der vil være synergi med andre indsats. F.eks. den sociale vicevært i boligområderne samt Helsingør Kommunes rehabiliteringssygeplejersker.
19.	Tidsplan:	<u>Projektets hovedfaser:</u> 1) Indledende fase, 2) udviklende fase, 3) afprøvende fase og 4) forankrende fase. <u>Finansår 2026 - fase 1:</u> Indledende fase <i>Formål:</i> At etablere projektorganisationen, afklare behov og skabe fundamentet for udviklingen. <i>Hovedaktiviteter:</i> Ansættelse af medarbejdere (februar-marts)

	- Etablering af projektorganisation og styregruppe (april) - Interessentanalyse og partnerskaber (april–juni) - Planlægning og gennemførelse af borgerinddragelse (maj–august) - Udarbejdelse af detaljeret projektplan (juni–august) - Igangsættelse af de første aktiviteter (august) - Første statusrapport (november–december). <i>Milepæle:</i> - Projektteam og styregruppe på plads (april) - Interessentanalyse færdig (juni) - Igangsættelse af aktiviteter (august) - Borgerinddragelse gennemført (august) - Statusrapport godkendt (december). <u>Finansår 2027 - fase 2: Udviklende fase og implementering</u> <u>Formål:</u> At udvikle og fortsat implementere indsatserne. <i>Hovedaktiviteter:</i> - Fortsat implementering og udførelse af aktiviteter (Q1–Q4) - Samarbejde og udvikling med borgere, medarbejdere og interessenter (Q1–Q2) - Udvikling af metoder (Q2–Q3) - Midtvejsevaluering og statusrapport (august–oktober). - Justering på baggrund af midtvejsevalueringen (Q4) <i>Milepæl:</i> - Udviklingsplan godkendt (marts) - Midtvejsevaluering afsluttet (december). <u>Finansår 2028 - fase 3 og 4: Forankring og fortsat udførelse af indsats</u> <u>Formål:</u> Fortsat at udvikle løsninger i praksis, evaluere effekterne og sikre forankring. <i>Hovedaktiviteter:</i> - Fortsat udførelse af aktiviteter (Q1–Q3) - Løbende monitorering og feedback (Q2–Q3) - Afsluttende evaluering og formidling (november–december). <i>Milepæle:</i> - Forankringsplan godkendt (oktober) - Afsluttende rapport og konference (december) <u>Evaluerings og status</u> • Kvartalsvise statusmøder og intern opfølgning (løbende) • Årlige statusrapporter (december hvert år) • Midtvejsevaluering (december 2027) • Slutevaluering (december 2028).
--	--